

YTTRANDE

Dnr S2017/03877/FS

Regeringskansliet
Socialdepartementet
103 33 Stockholm

Stockholm den 31 oktober 2017

Utökade möjligheter till utbyte av läkemedel (Ds 2017:29)

Sammanfattning

SPF Seniorerna stöder utredningens förslag att

- öppenvårdsapotek ska byta ut ett läkemedel som inte ingår i förmånerna mot det tillgängliga läkemedel som ingår i förmånerna,
- ett läkemedel som inte ingår i förmånerna inte ska få bytas ut om patienten betalar hela kostnaden för det läkemedlet eller för något annat utbytbar läkemedel som ingår i förmånerna, samt att
- läkemedel som inte ingår i förmånerna inte ska få bytas ut om den som har utfärdat receptet, eller expedierande farmaceut på öppenvårdsapoteket, har motsatt sig utbyte av läkemedlet.

SPF Seniorerna anser att fler receptbelagda läkemedel bör ingå i förmånerna.

SPF Seniorerna anser att nuvarande system för generiskt utbyte i läkemedelsförmånen bör reformeras så att längre tider mellan utbyten uppnås och att fler skäl ska finnas för att inte göra ett utbyte utan extra kostnad.

Allmänt

I dag skiftar prissättningen av läkemedel utanför förmånerna mellan olika apotek. Förutsättningarna att själva bekosta en läkemedelsbehandling varierar stort mellan olika seniorer beroende på deras olika privatekonomier.

2016 var den genomsnittliga totala pensionen före skatt 17 867 kronor. Samma år var den genomsnittliga totala pensionen före skatt för kvinnor 15 302 kronor och för män

SPF Seniorerna

Hantverkargatan 25, Box 225 74, 104 22 Stockholm

Tel 08-692 32 50 info@spfseniorerna.se

Org nr 88 80 00-2830 Pg 607678-0 Bg 5959-0182

www.spfseniorerna.se

20 867 kronor. I Sverige lever nästan var femte person över 65 år under EU:s gräns för låg ekonomisk standard, vilket 2016 motsvarade mindre än 12 100 kronor per månad efter skatt.

Andelen läkemedel utanför förmånerna ökar. Det riskerar att småningom minska förtroendet för förmånssystemet och undergräva dess legitimitet. SPF Seniorerna anser därför att det är angeläget att fler receptbelagda läkemedel ingår i förmånerna.

SPF Seniorerna anser att utredningens förslag gör de möjligt att bredda de läkemedel som är möjliga att ingå utbytessystemet inom förmånerna. Förbundets förhoppning är att detta stärker drivkrafterna att lyfta in läkemedel som står utanför förmåner, in i dem, Dessutom bör förslagen om de genomförs öka prispresen på läkemedel och därmed öka förutsättningarna för en mer jämlik tillgång till läkemedel. Utredningen lyfter också att det skulle kunna innebära en smidigare hantering på apoteken.

4.2 Utbyte av läkemedel som inte ingår i förmånerna

SPF Seniorerna stöder utredningens förslag att öppenvårdsapotek ska byta ut ett läkemedel som inte ingår i förmånerna mot det tillgängliga läkemedel som ingår i förmånerna utan begränsning till ett visst användningsområde, som det är utbytbart mot och som har lägst fastställt försäljningspris

4.2.1 Patientens möjligheter att undvika utbyte av läkemedel som inte ingår i förmånerna

SPF Seniorerna stöder utredningens förslag att ett läkemedel som inte ingår i förmånerna inte ska få bytas ut om patienten betalar hela kostnaden för det läkemedlet eller för något annat utbytbart läkemedel som ingår i förmånerna.

4.2.2 Förskrivarens och farmaceutens möjligheter att motsätta sig utbyte av läkemedel som inte ingår i förmånerna

SPF Seniorerna stöder utredningens förslag att ett läkemedel som inte ingår i förmånerna inte ska få bytas ut om den som har utfärdat receptet på medicinska grunder har motsatt sig ett utbyte, eller om expedierande farmaceut på öppenvårdsapoteket har motsatt sig utbyte av läkemedlet med hänsyn till att det finns anledning att anta att ett utbyte skulle innebära betydande olägenhet för patienten.

4.2.3 Upplynings- och underrättelseskyldighet vid utbyte av läkemedel som inte ingår i förmånerna

SPF Seniorerna stöder utredningens förslag att ett öppenvårdsapotek ska upplysa patienten om att utbyte av ett läkemedel som inte ingår i förmånerna till ett läkemedel som ingår i förmånerna kommer i fråga och om patientens möjlighet att mot betalning få det förskrivna läkemedlet eller något annat utbytbart läkemedel som ingår i förmånerna, samt att öppenvårdsapoteket ska skriftligen informera utfärdaren av receptet när utbytet sker.

4.7 Sanktionsavgifter i förhållande till de nya utbytesreglerna

SPF Seniorerna stöder utredningens förslag att Tandvårds- och läkemedelsförmånsverkets befogenhet att ta ut sanktionsavgift av öppenvårdsapotek utvidgas till att även avse de öppenvårdsapotek som inte byter ut läkemedel.

4.8 Uppgifter till TLV:s prövning och tillsyn

SPF Seniorerna stöder utredningens förslag att E-hälsomyndigheten ska ge Tandvårds- och läkemedelsförmånsverket tillgång till de uppgifter om bl.a. inköpsdag och kostnad som behövs för myndighetens tillsyn av utbyte av läkemedel enligt de föreslagna bestämmelserna.

4.9 Uppgifter för rapportering till förskrivare

SPF Seniorerna stöder utredningens förslag att öppenvårdsapotek ska få behandla personuppgifter om det är nödvändigt för rapportering till förskrivare om utbyte av läkemedel enligt de föreslagna bestämmelserna om utbyte.

I detta ärende har arbetsutskottet beslutat. Martin Engman, samhällspolitisk chef, har varit föredragande. I den slutliga handläggningen har också sakkunnige Gustaf Bucht deltagit.

Eva Eriksson
Förbundsordförande